

Achievement, Attitude, and Satisfaction of Nursing Students Thought by Student Centered Learning Model

Benchamaphorn Nakamadee* Charintorn Wongwerayut* and Aryuporn Kaiwikaikoson**

Abstract

Student Centered Learning has been applied for teaching “Maternal–Child Nursing and Midwifery I” for sometimes and there has not been evaluated. This investigation therefore, serves to elucidate the achievement, attitude, and satisfaction on the 3rd year nursing students on this learning innovation as well as to analyze the relationship between these particular aspects with such learning process. It was done by giving the designed and approved questionnaires to the target students. The results showed that, student that getting grade B was 42.60%. The students’ attitude towards the approach of student centered learning model was 81.00%. High satisfactory of the learning management approach was 87.50%, but the satisfaction on preparing prior to studying was 70.40%. The correlation analysis of attitude and satisfaction of nursing students in student centered learning was statistical significantly related (p value < 0.001). This indicates that using student-centered learning in “Maternal–Child Nursing and Midwifery I” is suitable for studying nursing in the present. The particular research results should be a model for learning in the nursing education. Also, it can be applied and developed for learning other subjects in the future.

Keywords : Student-centered learning achievement attitude satisfaction

* Department of Maternal - Newborn Nursing and Midwifery

** Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Boromarajonani college of Nursing Buddhachinaraj 90/6 Srithamatripidok Road Naimuang Sub-district
Muang District Phitsanuloke 65000

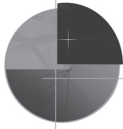
บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขฉบับเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 22 กำหนดการจัดการศึกษายึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ได้ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง (1) ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (2) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช มีหน้าที่ผลิตพยาบาลวิชาชีพ ตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว โดยมีปรัชญาของหลักสูตร ในการส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ระหว่างผู้สอน ผู้เรียน บุคคล ครอบครัว และชุมชน การจัดการเรียนการสอนแบ่งเป็นหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป กำหนดให้ เรียนในชั้นปีที่ 1 และ 2 หมวดวิชาเลือกเสรี และหมวดวิชาเฉพาะกำหนดให้ เรียนในชั้นปีที่ 3 และ 4 และหมวดวิชาเฉพาะมีการจัดการเรียนการสอนเฉพาะกลุ่มวิชาชีพพยาบาล ซึ่งการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 เป็นวิชาหนึ่งที่นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ทุกคนต้องเรียนในชั้นปีที่ 3 (1)

ในระยะเวลา 3 ปี ที่ผ่านมา รายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 มีการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่เป็นการสอนที่เน้นการบรรยายมากกว่าการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในปีการศึกษา 2549 ถึง 2551 มีจำนวนนักศึกษาสอบไม่ผ่านเกณฑ์การวัดและ

ประเมินผลครั้งแรก ร้อยละ 16.8 ถึง 18.1 ทำให้ทั้งผู้สอน และผู้เรียน เสียเวลาในการสอบซ่อมเสริม และ สิ้นเปลืองงบประมาณในการสอบ จากการสอบถามผู้เรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ พบว่า ร้อยละ 80 กล่าว่วาวิชานี้เป็นวิชาเฉพาะ เนื้อหามีความยากทำให้ไม่สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้ จากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนมีความเหนื่อยล้าในการสอบซ่อมเสริม ด้วยเหตุนี้ในปีการศึกษา 2552 รายวิชาการพยาบาลมารดา ทารกและการผดุงครรภ์ 1 จึงได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากขึ้น ได้แก่ การจัดนิทรรศการ การบรรยาย การใช้ทีมเป็นพื้นฐาน กรณีศึกษา และสาธิตกับหุ่น

การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวข้างต้นที่แตกต่างจากเดิม คาดว่าอาจมีความเกี่ยวข้องกับผลการเรียน ความคิดเห็น และความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้ได้ อีกทั้งความสัมพันธ์ระหว่าง ผลการเรียน ความคิดเห็น และความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ก็คาดว่าจะมีความเกี่ยวข้องกัน แต่จากการค้นคว้ายังไม่พบการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียน ความคิดเห็น และความพึงพอใจ ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนความสัมพันธ์ของระหว่างผลการเรียน ความคิดเห็นและความพึงพอใจ ในรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 จึงได้ทำวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ประการแรก เพื่อประเมินผลการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 59 ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ประการที่ 2 เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการ

จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ประการที่ 3 เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ และประการสุดท้ายเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ผลการเรียนรู้ ความคิดเห็น และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 จากการศึกษาวิจัยดังกล่าว พบว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนมากเห็นด้วย และมีความพึงพอใจมากต่อวิธีการจัดการเรียนการสอน ผลจากการวิจัยนี้สามารถนำไปประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาอื่นต่อไป

วิธีการ

การวิจัยนี้เป็นการสำรวจ โดยการสอบถามความคิดเห็น และความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต รุ่นที่ 59 ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช จำนวน 217 คน ที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 วิชานี้จัดอยู่ในหมวดวิชาชีพเฉพาะกลุ่มวิชาชีพพยาบาล จัดการเรียนการสอน โดยเปิดให้ลงทะเบียนเรียนประจำปีการศึกษา 2552 จำนวน 3 หน่วยกิต ชั่วโมงเรียน 45 ชั่วโมง แบ่งกลุ่มนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มเอ มีวิธีการสอนโดย บรรยาย จำนวน 19 ชั่วโมง ศูนย์การเรียนรู้ 14 ชั่วโมง Team Based Learning จำนวน 10 ชั่วโมง จัดนิทรรศการและนำเสนอ 2 ชั่วโมง กลุ่มบี ไม่มีการสอนแบบ Team Based Learning แต่เพิ่มชั่วโมง

การบรรยาย เป็น 29 ชั่วโมง ส่วนชั่วโมงการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ จัดนิทรรศการและนำเสนอ จำนวนชั่วโมง คงเดิม

แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ศาสนา ประสบการณ์การศึกษาในระดับอุดมศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม และกลุ่มผู้เรียน ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนการสอน จำนวน 18 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นข้อคำถามความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนจำนวน 16 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล การตอบแบบสอบถามส่วนที่ 2 และ ส่วนที่ 3 นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ตัดสินใจเลือกตอบเอง กำหนดค่าให้เลือกตอบระหว่าง 1 ถึง 5 หากเลือก 1 หมายถึง มีความคิดเห็นหรือพึงพอใจต่อวิธีการสอนดังกล่าว น้อยที่สุด เลือก 5 หมายถึง มีความคิดเห็น หรือ พึงพอใจต่อวิธีการสอนดังกล่าว มากที่สุด ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลผลการเรียน ซึ่งคัดลอกจากงานวัด และประเมินผล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ประกอบด้วยคะแนน T-Score และเกรด 5 ระดับได้แก่ เอ บีวีก บี ซีววก และซี

แบบสอบถามดังกล่าว นำไปทดลองถาม นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช จำนวน 20 คน และปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 3 แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาร้อยละ 99.54 ของแบบสอบถามทั้งหมด ได้นำมาลงรหัสและบันทึกข้อมูลในคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS for Windows หาร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ประสบการณ์การศึกษาในระดับ

อุดมศึกษา ค่าคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) กลุ่มผู้เรียน เกรด ความคิดเห็น ความพึงพอใจและความพึงพอใจรายด้าน ข้อมูลความคิดเห็นและความพึงพอใจนำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นและความพึงพอใจระหว่าง 3.66 ถึง 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากหรือพึงพอใจมากกับวิธีการสอนฯ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นและความพึงพอใจ ระหว่าง 2.33 ถึง 3.65 หมายถึง เห็นด้วยปานกลางหรือพึงพอใจปานกลางกับวิธี การสอนฯ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นและความพึงพอใจ ระหว่าง 1.00 ถึง 2.32 หมายถึง ไม่เห็นด้วยหรือไม่พึงพอใจกับวิธีการสอนฯ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนที่ (T-Score) ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจและค่าเฉลี่ยความพึงพอใจรายด้าน ด้วยสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ กำหนดระดับความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่าร้อยละ 95 วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเกรด กลุ่มผู้เรียน ความคิดเห็น ความพึงพอใจ และความพึงพอใจรายด้าน ด้วยสถิติ Chi-square กำหนดระดับความเชื่อมั่นไม่น้อยกว่าร้อยละ 95

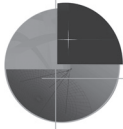
ผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีดังกล่าว ผลปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้หญิง ร้อยละ 85.20 และเป็นผู้ชาย ร้อยละ 14.80 จำแนกนักศึกษาพยาบาลตามช่วงอายุ มีอายุระหว่าง 18 ถึง 23 ปี ร้อยละ 74.10 มีอายุระหว่าง 24 ถึง 29 ปี ร้อยละ 22.70 และมีอายุมากกว่า 29 ปี ร้อยละ 3.20 นักศึกษาพยาบาลนับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 54.20 นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 44.90 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.90 เมื่อจำแนกนักศึกษาพยาบาลตามประสบการณ์การศึกษา พบว่า นักศึกษาพยาบาลเคยมีประสบการณ์การศึกษาในระดับอุดมศึกษามาก่อน ร้อยละ 59.70 ในกลุ่มนี้เคยศึกษาสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ร้อยละ 25.32 เมื่อพิจารณาระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมาของนักศึกษาพยาบาลพบว่า มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 2.50 ถึง 3.24 ร้อยละ 80.90 มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 3.25 ถึง 4.00 ร้อยละ 13.20 และมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.75 ถึง 2.00 ร้อยละ 5.90 เมื่อจำแนกนักศึกษาพยาบาลตามผลการเรียนวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 นักศึกษามีผลการเรียนเกรดบี ร้อยละ 42.60 เกรดบีบวก ร้อยละ 25.00 เกรดซี บวก ร้อยละ 24.50 เกรดซี ร้อยละ 4.20 และเกรด เอ ร้อยละ 3.70

นักศึกษาพยาบาล เห็นด้วยมากกับวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ร้อยละ 81.00 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 17.60 และไม่เห็นด้วย ร้อยละ 1.40 นักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจ วิธีการจัดการเรียนการสอน มาก ร้อยละ 81.00 ปานกลาง ร้อยละ 18.10 และน้อย ร้อยละ 0.90 เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 87.50 ปานกลาง ร้อยละ 12.00 และน้อย ร้อยละ 0.50 ด้านการประเมินผลนักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 81.00 ปานกลาง ร้อยละ 18.10 และน้อย ร้อยละ 0.90 และด้านการเตรียมตัวก่อนเรียนนักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 70.40 ปานกลาง ร้อยละ 27.80 และน้อย ร้อยละ 1.80

เมื่อหาความสัมพันธ์ ระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็น และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ภาพรวม $r = 0.80, p \text{ value} < 0.001$ ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็น และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจด้านการเตรียมตัวก่อนเรียนได้ค่า $r = 0.63, p \text{ value} < 0.001$ ด้านการจัดการเรียนการสอน $r = 0.74, p \text{ value} < 0.001$ และด้านการประเมินผล $r = 0.72,$

p value < 0.001 การหาความสัมพันธ์ระหว่างเกรด และค่าเฉลี่ยความคิดเห็น และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ได้ค่า p value = 0.51 ถึง 0.58

วิจารณ์

การศึกษาผลการเรียน ความคิดเห็น และความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรายวิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ผลจากการประมวลข้อมูลพื้นฐานของการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 3 รุ่นที่ 59 ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ซึ่งเป็นธรรมชาติของวิชาชีพพยาบาลที่ต้องปฏิบัติการโดยใช้องค์ความรู้เป็นพื้นฐาน เป็นกระบวนการแก้ปัญหาชีวิตให้บริการที่สนองความต้องการของผู้รับบริการ พยาบาลเป็นนักปฏิบัติการ 2 ประเภท คือเป็นนักหัตถศิลป์ (Manual-Skill) และนักปฏิบัติที่ใช้ความรู้เป็นพื้นฐานวิชาชีพพยาบาล (Knowledge-Based) (3) การกระทำที่นุ่มนวล อ่อนโยนเป็นลักษณะที่เอื้อต่อการปฏิบัติของผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ประกอบกับค่านิยมของสังคมไทยที่เชื่อว่าพยาบาลควรเป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ดังนั้นผู้เรียนวิชาชีพพยาบาลจึงมีจำนวนผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 อายุระหว่าง 18 ถึง 23 ปี มีสัดส่วนการนับถือศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม ใกล้เคียงกัน นักศึกษาพยาบาลเคยมีประสบการณ์การศึกษา ในระดับอุดมศึกษาสาขาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์สุขภาพมาก่อน ความแตกต่างดังกล่าวนี้ เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาจากระบบรับตรง และรับกลางของสถาบันพระบรมราชชนก และนักศึกษาพยาบาลอีกส่วนหนึ่ง ได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาที่วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช ตามนโยบายจากรัฐบาล ในการผลิต

พยาบาลเพิ่มจำนวน 3,000 คน เพื่อกลับไปปฏิบัติงานในพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำให้นักศึกษาพยาบาลมีอายุประสบการณ์การศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ หรือประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) ที่ผ่านมาของนักศึกษาพยาบาลพบว่า ส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 2.50 ถึง 3.24 ด้านผลการเรียน วิชาการพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ 1 ของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มเอ และกลุ่มบี ส่วนใหญ่ มีผลการเรียนเกรดบี และ เกรดบีบวก ผลการเรียนของนักศึกษาพยาบาลทั้ง 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาพยาบาลทั้ง 2 กลุ่ม ได้มีการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

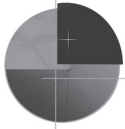
จากการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็น และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลตลอดจนหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็น และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ด้านการเตรียมตัว ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ (p value < 0.001) โดยนักศึกษาพยาบาลเห็นด้วยมาก กับวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและชอบวิธีการสอนฯ มาก เมื่อพิจารณาความพึงพอใจรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาพยาบาลมีความพึงพอใจมาก ซึ่งความพึงพอใจนี้เกิดจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงที่หลากหลายตรงตามความต้องการและมีความสุขในการเรียนรู้ (4) ความหลากหลายวิธีการสอน จะผลักดันให้ผู้เรียน ไม่เบื่อหน่าย รักการเรียนยิ่งขึ้น (5) เช่นเดียวกับผลการศึกษาเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาจุลชีววิทยา

ทางการแพทย์ โดยการสอบถามความคิดเห็นจากผู้เรียน พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจ การทำกรณีศึกษาปัญหาผู้ป่วย (Case-Based Learning) เพราะทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มเติมจากบรรยาย ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ที่เรียนกับความรู้ที่เคยเรียนมา และความรู้ที่ค้นคว้าเพิ่มเติมทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง นอกจากนี้ยังได้เรียนรู้และได้รับประโยชน์จากการทำกรณีศึกษาปัญหาผู้ป่วยมากกว่าการบรรยายย่อย เพราะผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพได้ ซึ่งผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ความรู้ที่ได้เรียนจากรายวิชาและความรู้ที่ได้เรียนจากรายวิชาอื่นร่วมกับความรู้ที่ค้นคว้าเพิ่มเติมทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการของตนเอง นอกจากนี้ยังได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงและเรียนรู้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น (6) บทบาทของผู้เรียนในการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องร่วมมือในการทำกิจกรรมการกำหนดเป้าหมายของกลุ่ม แลกเปลี่ยนความรู้และอุปกรณ์ คอยให้กำลังใจการเรียนซึ่งกันและกัน (7) การจัดการเรียนการสอนของรายวิชา จึงเป็นการดำเนินการตามแนวการจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ กระบวนการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (1) พัฒนาดตนเองได้อย่างต่อเนื่อง (8) และเกิดคุณลักษณะต่างๆ ที่เหมาะสมในยุคโลกาภิวัตน์ ที่ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนในเรื่องที่สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของตนเองได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ (9)

จากการวิจัยในครั้งนี้สรุปผลได้ว่านักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนวิชาการพยาบาลมารดาทารก และการผดุงครรภ์ 1 มีผลการเรียนอยู่ในระดับดี เห็นด้วยและมีความพึงพอใจมากกับการจัดการเรียนการสอนที่สอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อีกทั้งเมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็น และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ทั้งภาพรวมและรายด้าน ด้วยสถิติวิเคราะห์สหสัมพันธ์ พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p value < 0.001) ผลการวิจัยนี้ สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของนักศึกษาพยาบาลให้มีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง และสามารถนำผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณาเป็นแนวทางให้ผู้สอนได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในวิชาอื่นๆ เพื่อพัฒนาบัณฑิตพยาบาลที่คิดเป็น ทำเป็น มีการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดไป

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณศาสตราจารย์ ดร.เวทิน นพินิตย์ ประธานบริหาร The Professional Associates of Thailand และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยณรงค์ อภิณหพัฒน์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต ซึ่งให้คำปรึกษาและวิพากษ์นิพนธ์ต้นฉบับ การวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช

เอกสารอ้างอิง

1.: หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2547 สถาบันพระบรมราชชนก, สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข, นนทบุรี. หน้า 2-5 และ หน้า 13-19, 2547.
2.:พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542แก้ไขฉบับเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), กรุงเทพมหานคร. หน้า 13, 2548.
3. รัตนา ทองสวัสดิ์: วิชาชีพการพยาบาล หลักการและแนวโน้ม, ธนบรรณการพิมพ์, กรุงเทพมหานคร. หน้า 13, 2552.
4. ดวงมมล สินเพ็ง: การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร. หน้า 126-127, 2551.
5. วรวิทย์ นิเทศศิลป์: สื่อและนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้, สกายบุ๊กส์, ปทุมธานี. หน้า 205, 2551.
6. นันทินิตย์ หงส์ศรีจินดา: การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาแพทยศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ที่มีต่อรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาจุลชีววิทยาทางการแพทย์. ว. พัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต 1(1):7-14, 2550.
7.: คู่มือการจัดการเรียนการสอนวิชาการพัฒนากระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ, สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข, นนทบุรี. หน้า 27, 2550.
8. บรูซชัย ศิริมหาสาคร: หนังสือชุดปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียนเป็นสำคัญการศึกษาที่เน้นมนุษย์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา, บুদ্ধพอยท์, กรุงเทพมหานคร. หน้า 2-31, 2546.
9. วัฒนาพร ระงับทุกข์: แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พิมพ์ครั้งที่ 2, บริษัท แอล ที เพรส จำกัด, กรุงเทพมหานคร. หน้า 4 , 2542.